Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-03-23

LS 2015-1516

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:53 av Anna Sehlin (V) och Pia Ortiz Venegas (V) om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) Pia Ortiz Venegas (V) har lämnat en motion om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Landstingsrådsberedningens motivering

I det miljöpolitiska programmet för Stockholms läns landsting, Miljöutmaning 2016, fastslås att landstinget ska utföra sina uppdrag på ett sätt som är klimateffektivt, resurseffektivt och hälsofrämjande. Ett övergripande klimatmål är att landstingets totala utsläpp av växthusgaser år 2020 ska vara minst 75 procent lägre jämfört med basåret 1990. Ett annat klimatmål är att landstingets totala utsläpp av växthusgaser år 2016 ska vara minst 30 procent lägre jämfört med basåret 2 011. Trots att landstingets verksamhet ökar i omfattning visar målen att landstinget har höga ambitioner och kommer att bidra till mer än sin andel av det nationella målet. För att nå dessa ambitiösa mål arbetar landstinget utifrån flera strategier.

Ett delmål i miljöarbetet är att öka andelen livsmedel med låg klimatpåverkan. Till år 2016 ska klimatpåverkan från livsmedel i landstingsfinansierad vårdverksamhet ha minskat med 20 procent jämfört med 2011. Detta är ett exempel på en strategi som kommer säkerställa att landstinget når upp till sina högt ställda mål.

Förvaltningen har upphandlat verksamheten i restaurangen i landstingshuset där tjänstgörande politiker och tjänstemän erbjuds att äta i samband med landstingsfullmäktiges sammanträden. Vid upphandlingen ställdes omfattande miljökrav i linje med landstingets miljöpolitiska program för åren 2012-2016. Leverantören är också skyldig att kontinuerligt arbeta för att minska matsvinnet vid tillagning och servering.

Serveringen ska tilltala olika smak, önskemål och behov. Av den anledningen finns det alltid ett vegetariskt alternativ att tillgå. Därav finns det möjlighet för politiker och tjänstemän att göra de val som motionärerna föreslår ska bli obligatoriskt. Det är viktigt att poängera att den enskilde individen genom medvetna val har stor möjlighet att minska sin miljöpåverkan. Sådana val vill landstinget uppmuntra till, men inte genom kollektivt tvingande beslut, som dessutom riskerar att missa målet. Som beskrivits ovan jobbar Stockholms läns landsting på flera fronter för att maten som serveras i våra verksamheter ska vara klimatsmart. Däremot är det inte givet att vegetariskt i varje givet fall är det val som är mest miljövänligt eller ens det mest klimatsmarta. Exempelvis är kyckling och viltkött ett klimatsmart val enligt WWF:s köttguide medan däremot ost är mer tveksamt. Och genom att servera naturbeteskött från regionen kan landstinget bidra till att bibehålla viktig biologisk mångfald i närområdet.

Landstingets ambitiösa miljöarbete har gett tydliga resultat. Stockholms läns landsting har blivit utnämnt till Sveriges miljöbästa landsting. Målet att minska landstingets totala utsläpp av växthusgaser med minst 30 procent jämfört med basåret 2011 uppnåddes redan 2014, vilket är två år i förtid. Samtidigt är det viktigt att poängtera att mer behöver göras. Landstingets ambitiösa miljöarbete kommer att fortsätta, bland annat genom ett nytt miljöpolitiskt program för åren 2017-2020.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 mars 2016
Motion 2015:53

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-03-11

LS 2015-1516

Handläggare:
Lena Halvardson Rensfelt

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -03- 14
Dnr LS 2015-1516
Rokl I

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:53 av Anna Sehlin (V) och Pia Ortiz Venegas (V) om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) Pia Ortiz Venegas (V) har lämnat en motion om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 mars 2016

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Anna Sehlin (V) och Pia Ortiz Venegas (V) har lämnat en motion om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten. Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige ska besluta att enbart servera vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden för att minska klimatpåverkan från den mat som serveras.

Förvaltningen har ställt omfattande miljökrav, i linje med landstingets miljöpolitiska program för åren2012-2016 (LS 1010-0851), på leverantören som driver restaurangen i landstingshuset.

Bakgrund
Anna Sehlin (V) och Pia Ortiz Venegas (V) har lämnat en motion om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten. I motionen lyfter de fram den klimatpåverkan som konsumtion av kött orsakar och att den

kan minskas genom att köttet byts ut mot ett vegetariskt alternativ. Motionärerna föreslår därför att landstingsfullmäktige ska besluta att enbart servera vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden.

Överväganden
Förvaltningen har upphandlat verksamheten i restaurangen i landstingshuset. En del av restaurangens uppdrag är att servera mat under landstingsfullmäktiges sammanträden. Vid upphandlingen ställdes omfattande miljökrav i linje med landstingets miljöpolitiska program för åren 2012-2016. Bland annat finns krav på KRAV-certifiering samt att klimatpåverkan från livsmedel alltid ska beaktas vid inköp och vid planering av matsedel. Leverantören är också skyldig att kontinuerligt arbeta för att minska matsvinnet vid tillagning och servering.

Presidiesekretariatet beställer maten som serveras vid landstingsfullmäktiges sammanträden på uppdrag av presidiet i landstingsfullmäktige. Rådande praxis är att beställa olika rätter för att utbudet ska passa så många som möjligt. En vegetarisk rätt erbjuds alltid.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -12- 15
Dnr LS 2015-1516

~~2015:87~~
2015:53

Stockholms läns landsting
2015-12-15

Motion av Anna Sehlin (V) Pia Ortiz Venegas (v) ~~och Marina A Davidsdotter~~ om vegetariska måltider under landstings-fullmäktiges möten

I mars 2011 la Vänsterpartiet en motion om att enbart vegetarisk mat ska serveras under de dagar landstingsfullmäktige sammanträder och restaurangen är stängd för allmänheten. Motionen röstades ner av den styrande Alliansen men diskussionen och debatten om livsmedels klimatpåverkan har fortsatt både innanför och utanför fullmäktigesalens väggar. Det finns i Sverige idag både mer fakta och större förståelse för att val av livsmedel kan få positiva eller negativa effekter på klimatet.

Den totala förbrukningen av kött var 87,3 kilo under 2014, vilket är en minskning jämfört med 2013 då den var 87,9 kg. Fågelkött ökade med nästan 5 procent och lammkött med 4 procent medan nötkött bara ökade med 0,5 procent. Förbrukningen av griskött minskade däremot med 4 procent. Även förbrukningen av hästkött minskade.

Sett under en längre tidsperiod har den totala köttförbrukningen däremot stadigt ökat. I Sverige har den totala årliga köttkonsumtionen av nöt, gris och kyckling ökat med mer än 50 procent under perioden 1990-2005 vilket motsvarar 77-78 kg per person och år och 51 procent ökat utsläpp av växthusgaser. Ur näringssynpunkt kan vi äta 25-30 procent mindre kött än vad vi gör idag, enligt livsmedelsverket.

Utsläppen av växthusgaser från privat konsumtion är idag ungefär åtta ton per person och år i Sverige. Maten beräknas stå för cirka två av dessa åtta ton. Kött är den livsmedelsgrupp som står för störst andel av den livsmedelsrelaterade klimatpåverkan, och då är ändå inte indirekta utsläpp från förändrad markanvändning (till exempel effekterna av avskogning) inräknade.

Om utrymmet för utsläpp av växthusgaser fördelas per person behöver vi till år 2050 komma ner på en nivå under två ton per person och år för vår totala konsumtion av mat, resor, boende med mera. Utsläppen från produktionen av kött kan minska en del genom förändrade produktionsmetoder, men det räcker inte för att vi ska komma ner till en nivå under två ton. Ur ett hållbarhetsperspektiv behöver därför vår konsumtion av kött minska om det också ska finnas något utrymme för de utsläpp som våra andra behov ger upphov till.

Den mest klimatsmarta kosten är vegetarisk. Det kan få stor effekt om en köttportion minskas eller att köttet byts ut mot ett vegetariskt alternativ. Köttets klimatpåverkan varierar kraftigt beroende på vilket djurslag köttet kommer från. Ett kilo nötkött utan ben orsakar till exempel ungefär nio gånger så mycket utsläpp än ett kilo kött från fågel.

Landstingsfullmäktige kan därmed på ett enkelt sätt bidra till minskad klimatpåverkan genom att införa enbart vegetarisk mat under landstingsfullmäktiges sammanträdesdagar. Då matsalen är stängd för allmänheten dessa dagar, begränsar sig åtgärden till landstingets ledamöter och personal men förhoppningsvis får fler vanan att äta vegetarisk mat fler dagar i veckan.

Vänsterpartiet föreslår Landstingsfullmäktige besluta

att enbart servera vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden.

Anna Sehlin (V)

Pia Ortiz Venegas (v)

~~Marina A Davidsdotter (v)~~